

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب عالی جو ارندہ

محل اداره :

مستطاب

۱۳۲۶

اخطار :

مسکمزہ موافق آثار جدیدہ مع المنونہ
قبول اور انور

درج ابدہین آثار اعادہ اور انور

دین، فلسفہ، علوم، حقوق، ادبیات و سیاسیات و بالخاصہ کرب سیاسی و کرب اجتماعی و مدنی احوال و مشورہ اسلامیہ و بحث ایدر و ہفتہ دہہ بر نشر انور۔

آبونہ بدلی

سنہ لکی التی آیلنی

مالک عثمانیہ ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیہ	۶۰	۳۰	روبلہ
سائر ممالک اجنبیہ	۱۷	۹	قرانق

صاحب و مؤسسری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تاسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

درسعادتده نسخہ سی ۵۰ پارہ در

قیرلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسہ سنوی

۲۰ غروش فضلاہ آلتیر

در درنجی قرنفرائسی:

احوال مسلمین و علما حقنده

< >

بروسه ده علمیه قلوبنده

سیاح شهیر عبدالرشید ابراهیم افندی حضرتلری طرفندن

۱۵ نیسان ۳۲۶ پنجشنبه

افندیلر، بوراده، مجلسکوزده حاضر بولونان ذوات کرام مختلف صنفلره مذسوب بولوندی بی جهته بنده سوزمی اوکا کوره سویلیه حکم. مع مافیله آرا کزده سوزک بعض یرلری آ کلامیان آدمک بولونسی احتمالی ده وارد. یا مسئله نك رفتدن، یا افاده نك قصورندن آ کلاشیله میان سوزلر اولورسه خاطرده طوتارسکر، صکره استیضاح ایدرسکر، بنده کال افتخارله ایضاحنه چالیشیرم. چونکه بوسبیله چوق وقتلر برکله قیل و قالی موجب اولیور. بر آدم بویله بریره کلدیکی زمان کال دقتله دیکلمی؛ سوزلرک اولنی، آخیری بربرینه ربط ایتمی، مجلسک اولندن نهایتنه قدر حاضر بولونملی دره یوقسه غفلته پویان اوله رق دیکلمس، نطقک اوته سندن بری سندن برقاچ کله ایشیدبرده، اعتراضه قالیشیرسه بویله آدمک اعتراضه حق اوله بیلیری؟ دیکلمه مش، بر ایکی کله نظر دقتی جلب ایتمس، اوصره ده اویقودن اویتمس، سیاق و سباق کلامدن، سوزک کایشندن بی خبر. هر کله نك موقمه کوره معناسی اولور، اونی جلله لردن آیره رق سلاح تعریض مقامنده قولانق نه ادبه موافق اولور، نه ده انصافه. باشمندن چوق کچدیکی وارده اونک ایچون مقدا اخطاره مجبور اولیورم، عفو ایدرسکر.

بنده کز اوتوز سنه در دیانت اسلامیه به خدمت مقصدیله اوکه چیقان موانک کانه سنه کوکس کره رک؛ نه مشقت، نه بلا کلیرسه هپسنه راضی اوله رق میدانه چیقشم و اوتوز سنه در بو اوغورده مجاهده ایدر، اوغراشیرم. هیچ بردشمن قوتی بی بو فکرمدن کری چویره میه چکدرم. فکرم، مقصدم، املم دیانت اسلامیه به صوک نفسه قدر خدمت دره. مع مافیله انسان اولنی حسدیله بعضاً قصور ایدرم، خلاف شرع برحرکنده بوانورم، فقط مطام طوغوردره. ینه جناب حقندن لطف و عنایت بکلم. چونکه بتون فکرم اسلامک انتباه و تعالی دره.

ایشته بن بومقصدله اوروپا شهرلرینه کیتدم، بیوک ذاتلرله کوروشدم. وقتیله ممالک عثمانیه دن ده اورایه برطاقم ذوات التجا ایدیوردی، بلکه معنالی برشی بوله بیلیر امیدیله بنده بالا اختیار کیدیوردیم؛ بعض ذوات ایله کوروشور، تعاطی افکارده بولنوردیم. فقط برقاچ دفعه اوروپا لیلرله کوروشدکن صوکرا اولردن کله جک خیردن ال چکمه مجبور اولدم. چونکه اونلر کندی منفعتلری دائما بزم منفعتنه تقدیم ایتمکده ایدیلر، ده طوغوروسی کندی منفعتلری بزم مضرتمزده آرامقده ایدیلر. بن بونی حس اینجه ال چکدم، مسلمانلرک کندی آرا لرنده برانتباه حصولنه چالیشمی ترجیح ایتمدم.

بونک اوزرینه اول روسیه مسلمانلری ایضاظه غیرت ایتمدم. ابتدای امرده بکا رفاقت ایده جک چوق آدملر ظهور ایتمدی. چوق اصحاب حیت بزه رهبر اولدی، بیوک فدا کارلرده بولوندیلر، بزدن آیریلادیلر. الحمدلله بو اوتوز سنه ظرفنده چوق فدائیلر کوردک. بعضلری الا کن مجاهده ایدیورد. بعضلری ده ارتحال ایلدیلر. اوت ترک حیات ایتمدیلر، فقط استقبال اسلامدن تمایله مطمئن اوله رق، مسلمانلرک برظفر بوله جفته، تعالی و ترق ایده چکنه تمایله کب قناعت ایدرک اوله کتدیلر. واقعا هیچ برشی کوره مدیلر، فقط استقبالی کورمش کبی، حس ایتمش کبی ایدیلر.

او زمانلر در سعاده و جازه ایکی اوچ سنه ده برکره کیدوب کلوردیم. بعض سنه لرده بر بهانه ایله تمید اقامت ایتمکدن کری قالمدم.

تشبته ترک هر برنده اصابت ایتمک، دیرسه ک یا کلیددر. بعض تشبته ده چوق بیوک خطالر یایدیغمیزی ده آکلادق، و بو خطامزی اعتراف ایتمک.

سجود طور خشوعنده، متصل سوپورور؛
ایچنده روحی یانارکن یوزنده تر کوپورور!
دوز محیط نکاهنده توده توده دومان،
بولوط کچرکی نجمک خیاط نورندن!

اوجاق طوتوشدی، یمک پیشدی؛

-- واری تیزه قابک؟

کتیرده ایندیرلم...

-- وار بویو کجه بر قاب، آلیک.

یمک صیجاقدی فقط کیم طوروبده بکلیه جک!

عمر چوجوقلره بربر یدیردی اوفلیه رک!

کسیلدی خیمه ده ماتم، ازیاندی روح سرور؛

او یاورو جقلره باقدم که اویناشوب طورویور!

عمر بو عالمی، بی تاب، سیره طالمشدی...

دیدم: صباح اولیور قالمدم...

-- اوت، هایدی!

یارین امارته کل تیزه، اوکلین بی بول؛

امیره سویلرز، البته خیر اولور مأمول.

یوزی کولمشدی تیزدنک، باقدق،

بزه چیققدق وداع ایدوب آراتق.

هیچ کورونمکسزین کلوب کچنه،

طوغری ایندک خلیفه نك اوینه،

-- شیمدی نرددیسه کون طوغاز، کیمه.

دیکلهدم بنده: کیتدم یریمه.

ایتدی آز صوکرد صبح ولوله دار

اویویان شهری کاللاً بیدار.

اوکله کچمشدی، چیقدی کلدی قادین.

-- غالباً تیزه اویقوسز قالدک!

کیمدی اقسامکی، اکلایجه قاری،

چیقه جق طوماسم همان طیشاری.

-- تیزه عفو ایلدک دکلی بی؟

-- بویله کوستر فقط عدالتکی...

-- ایشته باغلاندی شیمدیجک نفقه ک:

آله جقسین هر آی کلوب بورادن.

محمد عاکف

صوک

و بزدن بکلمه کده حقی در لر . بز وظیفه منری ایفا ایتمزسه ک یوم عدله حضور رب العالمینده دوچار عتاب اولفندنده قورتوله مایه جغز . حاز او قدر مشکل اوله جق ، که درجه سنی تعریف حاجت یوق ، بیلیرسکنز (یوم ندعو کل اناس بامامهم) بزم اماملرمن ، ینه عاملردر . بونی کیم انکار ایده بیلیر ؟ شو حالده هیچ شبهه سز ملته رهبر اولوق وظیفه سنی عامما التزام ایتملی . ذاتاً وظیفه سی در . بونی التزام ایتنجه ارتق ینه اسکیمی کی حلی ، وقایه ، قدوری یه ، فلانه ... ایشی حصر ایتملی . یالکز بونلری او قودوبده بونکله آدم یتشدیره جکز دیرسه ک فلاح بوله مایه جغمز کون کی آشکاره در . نه یاعمالی یز؟ اولا بز علما کندنری بر یره طویلاملی یز . بزمسلمانلرک اک بیوک بلاضر آراضه دوشن شو افتراقدر . بر کره شونی قالدیرملی یز . اگر بویله افتراق اوزره قالیر ، قبلرمنری بر یره باغلامایه جق اولورسه ق هیچ بروقت مطلوبه موافق خدمت ایده میه جکز . اک بیوک وظیفه قبلرمنری بر یره باغلامق در .

ذاتاً معتقدان زدن در که الله بزم قبلرمنری کعبه یه باغلامش ، که دائماً قلبمز بر نقطه یه باغلی اولسون . اونک ایچون توجه ایتمکمز زمان « الله اکبر » دیدک می همزک فلی بر نقطه یه معطوف اولور . فقیر ، زنگین ، بیوک ، کوچک هپسی مساوی در . هپسی اللهک حضورنده بر مقامده طور بیورلر . بوندن زیاده مساوات اوزره قورولش بر اساس تصور اولنوری ؟ تفکر و ملاحظه ای دن دیرکه : اصلا و قطعاً اوله ناز .

بزمده ایشته ذمتزه دوشن وظیفه بو فکره خدمت در ، بز مسلمانلری بر نقطه ده جمع در . او نقطه ده مقام خلافت کبرادر . و بوکا خدمت ایده جک ذواتده علمامزدر . بونک ایچون اولا علمامز کندیلرینی اصلاح ایدرک بر آرایه طویلاملی . بویله طاغنیق یاشارسه ، جزئی بر مسئله ایچون اختلاف ، منافرت ظهور ایدرسه صوکر ا دیانته کیم خدمت ایدر؟ بزم بینمزده ، علما بیننده ظهور ایدن مسائل دائماً جزئیات در . باری بر اساسلی اختلاف اولسه . بر آدم (وقیل) ایله فتوی ویرر . اوتهدن بری چیقار :

— نه دیمک ؟ مفتی به قول وارکن (قیل) ایله فتوی ویرلری ؛ بویله شی اولماز .

دیرکن آل بر مجادله . مسئله نه ایچون ایش ؟ علی افانک او کوزینک دریمی ایچون . ایکی پاره اهمیتی یوق . ایکی خواجه قوغا ایتملر ، ایش بوومش ، اجنیلری تسلط ایتمیرمه موثق اولملر . خوجه افندیلر ، هر نه قدر آجی ایسه ده بو بویله در . زیرا چوق تجربه لر کیدی باشمزدن . روسیه ده چوق چالش دق ، اوتوز سنه در چالیش بیورز ، طویلانده جغز دیه . الحمد لله طویلانداق . عکسی طرفنده قالان وارسه اولرده دردن زیاده دکلدر . الحمد لله علمامزک بصیرت کوزلری آچیله شددر ؛ دینک ، ملنک تعالیمنه چالشه قده درلر . بوکون روسیه ده اون بیک مکاتب ، مدارس وارکه هپسی مسلمانلرک کندی پاره سیله آچیله شددر ، کوی اغالرینک بش غروشیله ، اون غروشیله میدانه کتیرلشددر . حکومت بر پاره بیله ویرمه شددر . روسیه کی مستبد بر حکومتک اداره سنده بولونان سزک دین قارداشلرکز کندیلرینی اونک شرندن محافظه ایچون بو قدر چالش لرلر سزکه بوراده هیچ بر مانع یوقدر ، بر کویه کیدرده تعلیماتده بولورسه کز هانکی محمد اغا وارکه چیقسونده « بن بونی قبول ایتم » دیسون ؟ هیچ کیمسه تصور اولونماز . الحمد لله بو عمامه سایه سنده هر نره یه کیتسه ک ذره قدر فتورمن اولماز . فان ایچورسنده بولونان آرن اوودلره قارشو چیقسه قرق بیک آرن اوودی قرق خوجه طور دورر . [هر کس اغلا یوردی] الله بزه بویله بر نعمت و بر مشکن بوکون مؤمن قارداشلرمنک قانلرینی دو کدیرملی یز ؟

— یا هو نه یاپورسکنز ؟ نه در بو تفاق ؟ دینی محوه وسیله می اولوق ایسترسکنز ؟

دیه قرق ، الی ، یوز خوجه اورالره دو کوله لم . او ساعات تسکین اولور . فقط مع التأسف ، یوز بیک کره تأسف ، بویله بر یرده ایکی کله سولیکه اقتدارمنی یوق .

— عجبا آرن اوودلقدن نه خبر کله جک ؟

فقط بین العلماء بر سوز واردر ؛ « مجتهد خطا سنده دخی مثابدر » دیرلر ؛ بز بو سوزی او مجتهدین عظامه حصر ایتموب ، زمان زده ده سعی و اجتهاد ایدنلره ، مطلبه خدمت ایلنلرده شامل ایتملی یز . بویله اولورسه هیچ بر وقت مساعیمز بوشه کیتمز .

بوندن اوتوز کسور سنه مقدم سلطان عزیزک زمان خلافتنده مملکتمز اولان روسیه ده سلطان عزیزک کیم اولدیغنی بیلمین آدملر چوقدی . دعا ایتمکری زمان « روم پادشاهی عبدالعزیز » دیه دعا ایدرلردی . مقام خلافت کله سی هیچ خاطر لرده یوقدی . بوکون ایسه روسیه ده مقام خلافت کچن ذواتک اسملرینی بیلمین بر چوق بیله یوقدر . مثلاً « محمد خان خامس » نام جالبی ذکر اولوندینی وقت خاطره مقام خلافت کلیر ؛ مسلمانلرک مقر سلطنتلری ، مرکز دیانت و وحدنلری دیه دوشونولور . بونی خاطر لایمه جق بر چوق بیله تصور اوله نماز . ایشته اوتوز سنه طرفنده کی ترقی بی بونکله موازنه ایده بیلیرسکنز .

اصل مقصد ، افندیلر ، مسلمانلرک بوکون غایت مشکل بر وقعه ده بولندیغنی عرض ایتمک در . بو مشکلاتی بزم علما بوکونه قدر تمامیه کشف ایده مه مکده درلر . بلکه ده اکثر یرلرده ، خصوصاً شو ممالک عثمانیه ده علمامز کلیاً غفلت ایچنده درلر .

خارجده اولانلر ، بزم کی روسیه ده ، هندستانده ، جاواده .. اجنبی ظلمی التنده چکنه نه چکنه نه سیاستله اشتغاله مجبور اولملر . بر درجه یه قدر کندی موقعلرینی و مساجلری اولان بورانک موقعی تقدیر ایتمکه ، اوکا بر قوت تخصیص ایتمکه موثق اولملر . بونک ایچون بوکون هر نره یه کیدرسه کز مقام خلافت عظاما دینلجه دعا ایدرلر . بو دعایی ایتمن هیچ بر کویلی بیله بوله نمازسکنز ؛ نره ده قالدی که علماسی . عوامز بویله بوراسنک احوالندن خبردار اولوق اوزره غزته لره درت کوزله منتظر اولور . دولت عثمانیه یه عائد بر خبر آلبرسه کمال ممنونیتله یکدیگرینه تبلیغه چالیشیرلر . بعض کویلیلر بر لسه رک غزته لر کتیردیرلر . صاحبین غزته فی اللرینه آنچه او قومق بیلیملر « جابق اوقو » دیه استعجال ایدیبور . باش مقاله یی اوقومغه باشلارسه ، « طور . دیور ، اولا تلغرافه باق ، استانبولدن نه خبر وار .. »

ایشته بونلرک هپسی کوستر بیورکه خارجده کی مسلمانلرک بورایه اولان ارتباطلری پک قوی در . فقط بو مقامی اولر تقدیر ایدرلر . اصل بوراده تقدیر و تقدیس اولونمق لازم ایکن حالا بوراده :

— عجبا نه اوله جق ؟ اداره مشروطه نه در ؛ شریعت مخالف می ، یوقه موافق می ؟

دیه خویلاره صایغه ، اولری فقه کتابلرنده آرامغه قدر قانیشیرلر . بونلر ، بویله خویلار بزم طرفلرده هیچ بر وقت آغزه آلتمازلر . بز یکرمی سنه در استانبولده اداره مشروطه نه وقت اوله جق دیه بتون مسلمانلر بکلور دق . هم یالکز اداره مشروطه ایله دولت ترقی ایتمز ، اگر ملت ترقی ایدرسه او وقت دولت ترقی ایدر . ملت او یقوده اولورسه البت دولتده سنده لر . دولت چرخنی پاره ایله دوندیکنی بیلمین واری ؟ حالبوکه بوکون پاره یوق . دولت میلیونلرجه لیرا استقراض ایتمکه مجبور اولیور . چونکه داخله یوق . اگر قاصه سنده پاره اولورسه خارجدن استقراض ایدر می ؟ ملت ترقی ایدرسه خارجدن استقراضه حاجت قانماز . بونک ایچون ملتک ترقیسی لازم .

ملت ترقیسی نه ایله اولور ؟ هیچ شبهه سز علم و معرفتله . بوکون اکین اکیله جک اولسه بیلنک اکیلی ایله بیلمینک اکیلی بر اولور می ؟ طبیعی هر شیده ارباب آرنیر . هر شی بویله در ؛ اگر اربابی لندن کچرسه اونک منفعتی حقیله استحصال اولور . اربابی اولدی می نه قدر چالشه نایفه در . بونک ایچون اهلگیری ، ملتزمی هر صنعته ارباب یایمق ایچون علم لازم ، معرفت لازم .

بو علم و معرفت یولنه خدمت ایده جک آدملر کیملردر ؟ بزم مسلمانلرده کیمه صورسه کز خوجه لردر دیه جک . بنده اون دیه جکم . فقط خوجه افندی کندیسی بیلدزسه نصل خدمت ایدر ؟ بوکون بتون مسلمانلرک کوزی خوجه افندیلره معطوف . هر خیری سزدن بکلورلر ، بزدن انتظار ایدیبورلر .

در دل رضی تعداده امکان یوق... اویانهلم، خوجه افندیلر، اویانهلم . دشمنلر منک حقمزده بسله دکری فکری کوره لم ده اوکا کوره انتباه ایدهلم . « مابعدی کله جک هفته »

ارواح وارده :

غرائق مسئله سی

صراط مستقیم اداره خانه سنه :

دوقور دوزی نك تاريخ اسلاميته قارشو یازیلان ردیه لر دن نه قدر شایسته شکران ایسه کر ؛ وظیفه اعتباریله او قدرده تخطئه یه جدیر و مستحق برخط حرکت تعقیب ای دیورسکر .

فضیلت مآب افندیلرم !

بندن دها آبی بیلورسکر . ردیه یازمه نك اصول مرعیه سی بویله می اولور، صحیفه، صحیفه تعقیب ایتمک، هانکی یرلر طوغریلر ، نرلری یا کلهشدر، مفتریات نه لر در بیلدریمک شرائط ولوازم ردیادن دکلیدر .

آرتق امنیت حاصل اولمشدر که [اسلافدن بعضی لرینک تعقیب ایتمدیکی] الجام عوام دینلن او مردود اساس اذهان علمادن طرد ایلمشدر ؛ علمای دینمز حق و حقیقته خدمت ایده گلده در ...

اصل اک بیوک معما اسرار وحیدر .

بومسئله که معظمات مسائل دیندیزدن بریدر ، بردفمه بو حیل ایلملی ، چونکه اهمدر . مهملر صوکره یه براقلمیلدر . ایشته دوزینک کتابنه یازیله جق ردیه بوکی موضوعلره تعلق ایتمیلدر . دوزی کتابنک مقدماتنه ، اولیاتنه طوغری برینده شویله ، یعنی شو زمینده دیور : [سورة والنجم] آخرنده شو آیت ده وارددر فقط قرآنه درج ایلمه مشدر . علمای اسلامیه بونی شیطان سویلدی دیهرک ایشک ایچندن چیقمشیلردر و عبارة مذکوره آیت محذوفه [تلك الغرائق العلی فان شفاعتن لترجی . فاسجد والله واعبدوا .] شکلنده در ؛ که [أفرأیتم اللات والعزی و منات الثالثة الاخری] آیت جایله می عقبنده وارد اولمشدر .

بعض تفاسیره مراجعت ایتم . فقط تشفیة صدره کافی دکل . کیمی شیطان ، کیمی شیاطین انس سویلدی ، دیور .. کیمی افترای محض در ، رسول اللهک لسانندن صدور ایتمدیکی کی شیاطین ده تقلید ایلمه مشدر ، دیور .. کیمی ذاتاً بومسئله موجوددر تفرعاتی الله اعلم ، دیور .

حضرت شیخ الاکبر [وما کاذلی علیکم من سلطان] نص فرقایسیله احتیاجاً اساساً شیطانده بزه قارشو براستطاعت تسلط یوقدر ، قالسون که وحیه دیور .

شمدی بر مؤمن نه قدر خالص الاعتقاد بولونسه بو مسئله ده شبهه یه دوشمزی .

اگر بوسوز ، رسول اللهدن [ص .ع] صدق ایتمشیلدر ، حقا

دیه کوزلرمن یاشارمش بکلر طورورز . کندی وظیفه منی ایضایه نه جساتمز وار، نه اقتدارمن . صوکراده دینک محافظی بز دیه افتخار ایدر طورورز .

بویله وظیفه لرمنی ایضا ایچون ، خوجه افندیلر ، زمان کلهشدر . اگر بز بوندن صکره ده غفلت ایده جک اولورسه قیقناً بیلکیز که بوساریق بزم باشمزدن کیده جکدر . بوکون اجنبیلر بتون اسلامک علیهنده بر سوزده متفق دورلر : بوراده جزئی بومسئله اولدینی زمان انسانیت نامنه حمایه ایده جکر دیه دونمالر یکدیگریخی تعقیب ایدر .

روسیده سنه لرحه قائلر دوکولدی . نفس پترسورغده اون ایکی بیک آدم اتلاف اولوندی . آلمانیا سفیری بخره سندن شویله باقاردی . بری طرفدن انکلترونک ده برسری دن فرق یوقدی . انسانیت نامنه « یاهو ! نه یاپیورسکر ؟ » دین بر آدم چیقما دی . بوراده جزئی بر بهانه بولورلرسه انسانیت نامنه هان مداخله حاضر . بونلری ده فرق ایده منسه کز ، خوجه افندیلر ، صوکراملتک حالی یماندر .

من القدم علمانک مسلکی غایت کوزل تأسیس اولومشدر : سکر آی تحصیل ، اوچ آی جر . جر زماننده استانبول مدارسندن ، بروسه مدارسندن بیکلرجه طلبه علوم کویله دوکولوز . واه زواللی لر ، صوروکز نه ایچون کیدرلر . آلاجنکز جواب بر اکمک پاره سی ایچونددر . یازیق دکلی ، براکک پاره سی ایچون کوی کوی کزه رک اهالی قاندرمق . حالبوکه منور کیدرسه نه لر تعلیم ایتمز ، نه لره تشویق ایتمز ، نه کبی آدم یتشدیره بیلمز . شریعت نه در اوکره دیر ، وظیفه نه در بیلدریر ، معرفت نه در تعلیم ایدر ، اطاعت نه در ، سلطان نه در ، امامت نه در ایضاح ایدر . هب کوی آغالیخی دیندن ، دنیادن خبردار ایدر . مقام خلافتی بیلمین ، اطاعتی اوکرمین بر آدم قالماز . فقط مع التأسف براکک پاره سی ایچون کیدرلر . بوندن صوکره ده بویله کیدرلرسه طلبه لک صرف عسکردن قوزتولمق ایچون برواسطه دن بشقه برشی اولماز ، تنبلکدن بشقه بر نتیجه ویرمن . بویله تنبلرک چوغالماسی خدمت کبی کلپور . فقط مع التأسف بوکیده شله خدمت دکلددر . دیگر ملتکزک نصل چالشدق لرخی کورمک ، نظر دفته آلمق لازمدر . میسونرلر تا چین مملکتلرنده بوکسک طاغرده مناسترلر یامشدر ، یالکیز تبلیغات ایله اکتفا ایتموب ، فعلاً دخی فدا کارلق کوستریولر :

— کلکیز ، دیورلر ، آچ ایسه کز اکمک ویرم .

اکمک ویرلر ، خسته لرخی تداوی ایدرلر . اوچ کون ، بش کون ، برآی قارنخی طویورر . صوکرایاواش یاواش تلفیناته باشلار :

— وجود ایچون اکمک لازم اولدینی کی روح ایچون ده دیانت لازم . بن بونلری هیچ تعیب ایتم . دینلرینه خدمت ایدرلر . دولندن پاره ایسته منلر . دیله نه دیله نه پاره طویلارلر ، دینلرخی نشر ایدرلر . عشق اولسون حریفلره . حالبوکه بزده دینلرکه ده حاجت یوق . کویله کیدوب ده محمداغایه عشر نه در آکلاندیمنز کی چیقاروب ویره جک . زکات نه در ایضاح ایتمدیکز کی قرق قویونک بریسی ویره جک . پاره سی وارسه یوزده ایکی بچغنی ویره جک ... شریعت غرامنر پلاننی قورمش . اساسنی حاضرلامش . بز حاضر پیشمشی یه دن امتناع ایدرز . بز مکبسی مذلت ، مسکنت ، بویله قان آغلایهرق حیاتی سوروکله مک ... قورقارم بو عطات بزی مناره سوق ایته کرک . الله محافظه ایلسون ، فقط بوکیده شله ایشمز یان . دردمن بیوک ، تداوی من مفقود . هر زره یه باقسه ق ، هر نه یی تدقیق ایته ک الم دن ، کدردن ، حزن دن باشقه برشی حاصل اولماز . هر شیده بر انحطاط ، بر مسکنت بر قانسیزاق ، بر نفاق و شقاق . یازیق دکلی ؟ بزده انسان دکلی بز ؟ بزم اجداد من نصل آدملر ایمش . وقتیه اسلاملر نصل معظم ، نصل شوکتلی بر ملت ایمش . ایچون شمدی بویله ذلیل اولسون ؟ ایچون شمدی بویله دردی یا شاسون ؟ بویله خسته قالسون ؟ ایچون شمدی نفاق و شقاق ایله انقراضه سوروکلسون ، نه ایدی اواسکی سطوت ، نه در بوشمیدیکی ذلت ؟ ..